

Další svědectví o Ježíši

Texty na tento týden

J 3,25–36; J 1,32–36; Da 7,18; J 6,51–71; J 5,36–38; J 7,37–53

Základní verš

„A já, až budu vyvýšen ze země, přitáhnu všechny k sobě.“ (J 12,32)

Ježíš nejen říkal úžasné věci o sobě, o tom, kdo je, kdo ho poslal nebo odkud přišel. On také ukazoval, kdo je, prostřednictvím svých zázraků a znamení. Mnozí z těch, kdo v něho uvěřili, vydali o Ježíši svědectví: „Až přijde Mesiáš, bude snad činit více znamení než on?“ (J 7,31).

Ježíš svá slova podpořil činy, které dokazovaly pravdivost jeho slov.

Postupně však mezi lidmi začínalo docházet k rozdělení. Uzdravení muže u rybníka Bethesda vyvolalo hněv některých náboženských vůdců. Diskuze v Kafarnau po nasycení pěti tisíc vedla k tomu, že zástupy Ježíše nakonec odmítly. Vzkříšení Lazara některé přivedlo k víře, ale v jiných vzbudilo nepřátelství, které vedlo až k odsouzení a popravě Ježíše.

Onova lekce

Tento týden se zaměříme na situace, při kterých lidé viděli Ježíšovy činy a svědčili o něm. Při každé z těchto událostí se odhalují některé aspekty toho, kým Ježíš skutečně je, a dohromady vytvářejí hlubší pohled na Ježíše jako Mesiáše.

- ▶ J 3,25–30; 1,32–36: Svědectví Jana Křtitele (neděle, pondělí)
- ▶ J 6,51–71: Svědectví učedníků (úterý)
- ▶ J 5,36–38: Svědectví nebeského Otce (středa)
- ▶ J 7,37–53: Svědectví zástupů (čtvrtek)

Budování společenství

- Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?
- Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.

POKORA DUŠE: DALŠÍ SVĚDECTVÍ JANA KŘTITELE

²⁵Mezi učedníky Janovými a Židy došlo ke sporu o očišťování. ²⁶Přišli k Janovi a řekli mu: „Mistře, ten, který byl s tebou na druhém břehu Jordánu, o němž jsi vydal dobré svědectví, nyní sám křtí a všichni chodí k němu.“ ²⁷Jan odpověděl: „Člověk si nemůže nic přisvojit, není-li mu to dáno z nebe. ²⁸Vy sami jste svědkové, že jsem řekl: Já nejsem Mesiáš, ale jsem vyslán jako jeho předchůdce. ²⁹Ženich je ten, kdo má nevěstu. Ženichův přítel, který u něho stojí a čeká na jeho rozkaz, upřímně se raduje, když uslyší ženichův hlas. A tak je má radost dovršena. ³⁰On musí růst, já však se menšit.“ (J 3,25–30)

Osobní studium

Ve druhé lekci jsme studovali, jak svědectví Jana Křtitele přivedlo k Ježíši první učedníky: Ondřeje, Jana, Petra, Filipa a Natanaela. Někdo by možná očekával, že Jan Křtitel se po vydání svědectví o Kristu stáhne a nadobro odejde ze scény. Ale v Janově evangeliu se s Janem Křtitelem setkáváme opakovaně.

Přečti si text J 3,25–36. Jak Jan Křtitel srovnává svou roli s Ježíšovým posláním?

Mezi učedníky Jana Křtitele a jedním nebo více nejmenovanými Židy vznikl spor o očišťování. Pravděpodobně se jednalo o otázku účinnosti křtu (viz Mk 1,4.5). Je zajímavé, že když za Janem přijdou jeho učedníci, aby jim pomohl tento spor vyřešit, přivedou řeč na Ježíše. On totiž „křtí a všichni chodí k němu“ (J 3,26). Není těžké rozpoznat, co zaznívá mezi řádky: záviděli Ježíši a litovali svého učitele Jana Křtitele i sami sebe.

Kdyby začal žárlit Jan, bylo by to možná i oprávněné či pochopitelné, ale nic takového se nestalo. Jan ví totiž velmi přesně,

jaké je jeho poslání. Proto svým učedníkům připomíná, že on sám se nikdy za Krista neprohlašoval. Naopak přišel, aby ukázal na Mesiáše, připravil mu cestu a vydal o něm svědectví (J 1,6–8).

Jan Křtitel používá ilustraci svatby. Nazývá se přítelem ženicha, kterým je Ježíš, nevěstou je Boží lid (porovnej s Oz 2,16–23; Iz 62,1–5). A konečně použije slova, kterými ukazuje, kde je jeho vlastní místo: „On musí růst, já však se menšit“ (J 3,30).

Text J 3,31–36 pokračuje v myšlenkách z předchozích veršů. Soustřeďuje se však na Ježíše a jeho svědectví. Z textu jednoznačně vyplývá vyvýšenost Mesiáše (toho, který je z nebe) nad jeho předchůdcem (tím, kdo je ze země). I tyto verše zdůrazňují myšlenku svědectví. Ti, kteří přijímají toto svědectví a věří v Syna, mají věčný život. Ti však, kteří ho nepřijmou, „neuzří život“ a spočívá na nich Boží hněv (J 3,36). Bůh miluje svět a poslal svého Syna, aby svět vykoupil (J 3,16.17). Ale ti, kdo odmítnou nabízený dar, budou muset zaplatit trest za své hříchy – věčnou smrt.

Aplikace

Jak se můžeme naučit pokoře před Bohem i před lidmi? Co se můžeme naučit z příkladu Jana Křtitele o pokoře duše?

NOVÉ CHÁPÁNÍ MESIÁŠE

³²Jan vydal svědectví: „Spatřil jsem, jak Duch sestoupil jako holubice z nebe a zůstal na něm.

³³A já jsem stále nevěděl, kdo to je, ale ten, který mě poslal křtít vodou, mi řekl: „Na koho spatříš sestupovat Ducha a zůstat na něm, to je ten, který křtí Duchem svatým.“³⁴Já jsem to viděl a dosvědčuji, že toto je Syn Boží.“³⁵Druhého dne tam byl opět Jan s dvěma ze svých učedníků.

³⁶Spatřil Ježíše, jak jde okolo, a řekl: „Hle, beránek Boží.“ (J 1,32–36)

Osobní studium

S příchodem Mesiáše byla spojena různá očekávání. Které skutečnosti ze svědectví Jana Křtitele byly pro lidi překvapující (J 1,32–36)?

Židé očekávali příchod Mesiáše, který je vysvobodí z područí Říma, pod jehož nadvládou se židovský národ nacházel v té době již téměř sto let. Židé byli přesvědčeni nejen o tom, že Mesiáš svrhne a pokoří Řím, ale také o tom, že z nich samotných opět učiní velký a mocný národ. Jan Křtitel však nazval Ježíše „Beránkem Božím“. Ačkoli toto označení přímo poukazovalo na Ježíšovu obět smíření, většina lidí tento význam pravděpodobně nepochopila. Mnozí zcela jistě nerozuměli, co má Jan Křtitel na mysli.

Jan chtěl prostřednictvím svého evangelia změnit očekávání, která se u většiny Židů spojovala s příchodem Mesiáše. Toužil, aby v Ježíši rozpoznali naplnění proctví o přicházejícím Králi a o jeho díle. Mesiáš nepřišel jako politický či vojenský vůdce. Přišel, aby se obětoval za hříchy světa. To byl jeho skutečný záměr. Teprve potom, až

bude vše dokonáno, přijde věčné království (viz Da 7,18).

„Při křtu označil Jan Ježíše za Beránka Božího, a tím vrhl na Mesiášovo dílo nové světlo. Prorok měl na paměti Izajášova slova: „Byl... jako beránek vedený na porážku“ (Iz 53,7).“ (DA 136; TV 82)

Jan Křtitel říká o Kristu, že na začátku „nevěděl, kdo to je“ (J 1,31). Jak tedy v Ježíši poznal Mesiáše? Odpověď je, že ten, který poslal Jana Křtitele křtít vodou, mu předtím řekl: „Na koho spatříš sestupovat Ducha a zůstat na něm, to je ten, který křtí Duchem svatým.“ Já jsem to viděl a dosvědčuji, že toto je Syn Boží“ (J 1,33.34). Byl to tedy Bůh, kdo Janu Křtiteli zjevil, že Ježíš je Mesiáš.

Kristus je „Boží moc a Boží moudrost“ (1K 1,24). Poznání, že Ježíš je Kristus, pochází od samotného Boha prostřednictvím usvědčující moci Ducha svatého. Toto téma se u Jana objevuje často. Spasení nezískáváme studiem světské filozofie ani prostřednictvím vědy či vzdělání. Spasení je Boží dar člověku, který své srdce ve víře a v poslušnosti odevzdá Ježíši.

Aplikace

Jak jinak bychom mohli poznat pravdu o Ježíši jako o naší smírné oběti, kdyby nám nebyla zjevena? Proč je v tomto kontextu tak důležité poznání Bible a toho, co učí o Ježíši?

PŘIJETÍ A ODMÍTNUTÍ

⁶⁰Když to jeho učedníci slyšeli, mnozí z nich řekli: „To je hrozná řeč! Kdo to může poslouchat?“

⁶¹Ježíš poznal, že učedníci na to reptají, a řekl jim: „Nad tím se urážíte? ⁶²Co až uvidíte Syna člověka vystupovat tam, kde byl dříve? ⁶³Co dává život, je Duch, tělo samo nic neznamená. Slova, která jsem k vám mluvil, jsou Duch a jsou život. ⁶⁴Ale někteří z vás nevěří.“ Ježíš totiž od počátku věděl, kteří nevěří a kdo je ten, který ho zradí. – ⁶⁵A řekl: „Proto jsem vám pravil, že nikdo ke mně nemůže přijít, není-li mu to dáno od Otce.“ (J 6,60–65)

Osobní studium

Ve druhé lekci jsme se věnovali nasycení pětitisícového zástupu (J 6), ale nestudovali jsme poslední část tohoto příběhu.

Přečti si text J 6,51–71. Která z Ježíšových slov měli lidé problém přijmout?

Po zázračném nasycení pětitisícového zástupu byli lidé připraveni prohlásit Ježíše za krále (J 6,1–15). Ale když s nimi později mluvil v kafarnaumské synagoze, vysvětlil jim duchovní význam zázraku slovy: „Já jsem chléb života“ (J 6,35). Následně podrobně vysvětluje, že tento chléb je jeho tělem, které dává za život světa (J 6,51).

Na základě těchto slov lidé pochopili, že Ježíš neplánuje stát se jejich pozemským králem. Svými výroky nezapadl do představ, které si lidé o očekávaném králi vytvořili. Zároveň odmítli obrácení, které by změnilo způsob jejich myšlení a pomohlo jim rozpoznat a přijmout Ježíše jako Mesiáše. Dokonce i mnozí z jeho učedníků Ježíše při této příležitosti opustili (J 6,66).

Z lidského hlediska to muselo být pro Ježíše obtížné. Obdiv a uznání davu mohly být povzbuzující, a dokonce potěšující. Ale vidět, jak se lidé odtahují, a dokonce zpochybňují vaše slova, to může člověka zmalomyslnět, nebo dokonce odradit. Když Ježíš viděl, jak od něho mnozí lidé odcházejí, zeptal se svých nejbližších Dvanácti, zda chtějí odejít i oni.

Právě při této příležitosti říká Petr své úžasné vyznání, svědectví o tom, kým Ježíš je a co přináší: „Ty máš slova věčného života. A my jsme uvěřili a poznali, že ty jsi ten Svätý Boží“ (J 6,68.69).

Učedníci byli s Ježíšem několik let, putovali s ním, viděli jeho zázraky, poslouchali jeho kázání. Ze zkušenosti věděli, že se mu nikdo nevyrovná. Zakořenilo se v nich přesvědčení, že ať jsou některé situace jakkoli neobvyklé, tento člověk je Mesiáš – bez ohledu na to, že ještě zcela nerozuměli, jaký je význam jeho příchodu. Teprve po jeho smrti a zmrtvýchvstání začali chápat, proč Ježíš přišel.

Aplikace

Co se můžeme z tohoto příběhu naučit o tom, že i většina se může mýlit? Proč si to musíme uvědomit zejména v souvislosti s těmi aspekty naší věrouky, které mnozí křesťané odmítají?

SVĚDECTVÍ OTCE

³⁶*Svědectví, které mám já, je větší než Janovo: skutky, jež mi Otec svěřil, abych je vykonal. Tyto skutky, které činím, svědčí o tom, že mě Otec poslal. ³⁷A sám Otec, který mě poslal, vydal o mně svědectví. Vy jste však nikdy neslyšeli jeho hlas ani jste nespátřili jeho tvář ³⁸a jeho slovo ve vás nezůstává, poněvadž nevěříte tomu, koho on poslal. (J 5,36–38)*

Osobní studium

Evangelium podle Jana začíná vyprávěním o Slově (*logos*). Už jsme se dozvěděli, že Slovo bylo u Boha, tedy u Boha Otce (J 1,1). Když se Slovo stalo tělem, Duch svědčil o Ježíši tak, že na něm spočinul při jeho křtu (J 1,32–34). I Otec však během jeho pozemské služby opakovaně vydal svědectví o Ježíši.

Co se z úvodního textu (J 5,36–38) dovídáme o Otcí?

Ježíš spojuje Otce se skutky a zázraky, které sám vykonal. Velmi zřetelně ukazuje, že ho poslal Otec a že o něm Otec vydal svědectví.

Jaké svědectví vydává Otec o Ježíši na základě těchto veršů?

2Pt 1,17,18

Mt 3,17

Mt 17,5

Mk 1,11

L 3,22

Při Ježíšově křtu se Otec a Duch připojili k Synu. Začátek Ježíšovy služby byl totiž významnou událostí. Otec říká, že Ježíš je jeho milovaný Syn, ve kterém má zalíbení, kterého si vyvolil. V klíčové době Kristovy služby Otec znovu promlouvá a tuto zmínku nacházíme v J 12,28.

Události vrcholily. Náboženským představitelům se nedařilo Ježíše zastavit a umlčet (viz J 12,19), proto se rozhodli, že ho zabijí. Zástupy však byly z Ježíše nadšené. Stále více lidí slyšelo svědectví těch, kteří byli při Lazarově vzkříšení (J 12,17,18), a i oni začali následovat Ježíše. Chtěli ho vidět dokonce i Řekové, kteří přišli do Jeruzaléma na svátek.

Právě při této příležitosti zaznívá Ježíšova prosba: „Otče, oslav své jméno!“ a z nebe zaznívá Otcův hlas: „Oslavil jsem a ještě oslavím“ (J 12,28).

Už jsme zmínili, že hodinou, kdy měl být Ježíš oslaven, byla událost ukřižování. Otcovo svědectví o Ježíši tedy poukazuje na přinesení velké oběti Božího Beránka za hříchy světa. Je to vyvrcholení Ježíšovy pozemské služby a jeho smrt zaplatila plnou cenu za všechny naše hříchy. Když Ježíšovu oběť přijímáme vírou, my sami nikdy nedeme muset čelit takovému trestu.

Aplikace

Ježíš prosil Otce, aby Otec oslavil své jméno. Nešlo mu tedy o vlastní slávu, ale o slávu Otce. Proč? Co se z toho můžeme dozvědět?

SVĚDECTVÍ ZÁSTUPU

³⁷V poslední, velký den svátku Ježíš vystoupil a zvolal: „Jestliže kdo žízni, ať přijde ke mně a pije! ³⁸Kdo věří ve mne, proudy živé vody poplynou z jeho nitra, jak praví Písmo.“ (J 7,37.38)

Osobní studium

Jan mnohokrát zaznamenal Ježíšova odvažná slova, která prohlásil o sobě, o tom, kým je a co přišel udělat.

Úvodní text (J 7,37.38) je dalším příkladem toho, co Ježíš tvrdil o sobě a o tom, co udělá pro všechny, kdo k němu přijdou. Šlo o překvapující tvrzení.

Přečti si text J 7,37–53. Ježíš promluvil k Židům, kteří se účastnili svátku stánků. Jak na jeho slova reagovali lidé? Proč?

Někteří říkali, že Ježíš je Prorok, jehož příchod už kdysi předpověděl Mojžíš (viz Dt 18,15–19). Jiní došli k názoru, že Ježíš je Mesiáš. Takové tvrzení však vedlo k roztržce. Posluchači argumentovali, že Mesiáš přece nemůže pocházet z Galileje. Každý věděl, že někdo takový by musel být z Davidova rodu a musel by se narodit v Betlémě. To vše však o Ježíši platilo (porovnej

s Mt 1–2), ačkoli mnozí o této skutečnosti pravděpodobně nevěděli.

Dokonce i stráže byly zaskočeny a zmateny Ježíšovou osobou a jeho výmluvností. Farizeové na jejich zhodnocení situace reagovali slovy: „Uvěřil v něj někdo z předních mužů či farizeů“ (J 7,48)? Tato otázka dala Janovi příležitost znovu přivést na scénu Nikodéma, který se po setkání s Ježíšem snažil ochránit ho před jejich intrikami: „Odsoudí náš zákon někoho, aniž ho napřed vyslechne a zjistí, čeho se dopustil“ (J 7,51)?

Přijal někdy Nikodém Ježíše jako Mesiáše? Tato scéna to sice nedokazuje, ale jeho chování po Ježíšově smrti (viz J 19,39.40) velmi silně naznačuje, že Nikodém v něho skutečně uvěřil.

A tak správná odpověď na otázku Ježíšových nepřátel měla znít: „Ano, ve skutečnosti minimálně jeden z farizeů v něho přece jen uvěřil.“

Aplikace

Přečti si text J 7,49. Co řekli farizeové o zástupu, který následoval Ježíše? Jaké ponaučení z toho může pro nás vyplývat?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Přečtěte si 41. kapitolu „Krise v Galileji“ (DA 383–394; TV 241–249) a 68. kapitolu „Na vnějším nádvoří“ (DA 621–626; TV 396–400) z knihy *Touha věků*.

„Ke komu bychom šli? Učitelé Izraele byli v zajetí formalizmu. Farizeové a saduceové vedli neustálé spory. Opustit Ježíše znamenalo klesnout mezi tvrdošíjné zastánce obřadů a tradic, mezi lidi, které ctižádost žene za vlastní slávou. Avšak učedníci od chvíle, kdy přijali Krista, zažili více pokoje a radosti než v celém svém předchozím životě. Jak by se tedy mohli vrátit k lidem, kteří pohrdali Přítelem hříšníků a pronásledovali ho? Dlouho na Mesiáše čekali, a když nyní přišel, nemohli se od něho odvrátit a přidat se k těm, kdo mu usilovali o život a pronásledovali je, protože se stali jeho následovníky.

„Ke komu bychom šli? Máme se snad vzdát Kristova učení, jeho příkladu lásky a milosrdenství a vrhnout se do tmy nevěry a hříchu světa? Mnozí z těch, kdo byli svědky Ježíšových zázračných činů, Spasitele opustili. Petr však vyjádřil víru učedníků slovy: ‚Ty jsi ten svatý Boží.‘ Pouhé pomýšlení na to, že by mohli ztratit útočiště pro svoji duši, je děsilo a bolelo. Bez Spasitele by byli vydáni napospas temnému rozbouřenému moři.“ (DA 393; TV 248.249)

Otázky k rozhovoru

1. Zamyslete se společně nad složitou otázkou, proč někteří lidé po vyslechnutí důkazů o Ježíši jako Mesiáši a o pravdách křesťanství tyto skutečnosti s radostí přijmou, a proč je jiní odmítnou.
2. Co může být důležitější než to, že Ježíš Kristus zemřel za naše hříchy? Jak jsme však poznali tuto klíčovou pravdu? Prostřednictvím vědeckého zkoumání nebo prostřednictvím přírodních zákonů, přirozené teologie (Augustin), logiky či rozumu? I když by nás takové zkoumání mohlo přivést k víře v Boha Stvořitele, prvotní příčinu, nehybného hybatele nebo cokoli jiného, žádná z těchto disciplín, ať už sama, nebo všechny spolu, by nás nemohla naučit tu nejdůležitější pravdu, kterou potřebujeme vědět: Kristus zemřel za naše hříchy. Co by nás měla skutečnost, že žádná z těchto disciplín nás nijak nemohla přivést k tomu nejdůležitějšímu, naučit o tom, že ve věcech víry a spasení je právě Bible naší konečnou a nejvyšší autoritou?
3. Proč může být pro posílení naší víry důležité, abychom mluvili o tom, co pro nás Bůh udělal?